

CAMPAÑA

Por unha Escola Pública Laica:

¡Relixión fóra da Escola!

O Laicismo, lonxe de constituír unha ideoloxía particular contraposta a outras, aparece historicamente como un dos principios básicos de toda democracia, vinculado ao recoñecemento da liberdade de pensamento, á igualdade dos cidadáns en dereitos e deberes e, xa que logo, á non discriminación por razón das súas ideas. O seu contido non é outro que o establecemento das condicións xurídicas, políticas e sociais idóneas para o respecto e desenvolvemento pleno da liberdade de conciencia, un dos alicerces fundamentais dos Dereitos Humanos. Implica a separación efectiva entre o Estado -que representa a toda a cidadanía- e as confesións relixiosas, cuxos principios e crenzas só conciernen ao grupo de persoas que as comparten. A fin de salvagardar o espazo do público e común de toda connotación sectaria, defende a neutralidade ideolóxica das institucións públicas - que son de todos- con respecto a calquera intento de imposición ou apropiación por parte de intereses ou ideoloxías de carácter particular.

A Escola é, xustamente, unha desas institucións públicas onde é preciso observar de forma máis escrupulosa o principio de laicidad ou neutralidade por ter como función a satisfacción dun dereito universal, como é a educación, que incumbe ao conxunto dos cidadáns sen excepción. Como establecen diversas declaracións e pactos internacionais, e ata a nosa propia lexislación sobre a materia, os obxectivos básicos da educación perseguen o libre e pleno desenvolvemento da personalidade humana, así como o fortalecemento do respecto aos Dereitos Humanos e ás liberdades fundamentais. E iso non é posible se a Escola Pública non se asenta sobre a libre formación da conciencia e o fomento da actitude crítica. Estes obxectivos resultan por completo inalcanzables mentres os Poderes Públicos sigan someténdose aos ditados dos Acordos coa Santa Sé e dunha obsoleta Lei Orgánica de Liberdade Relixiosa, que vulneran principios democráticos elementais. Fronte á invocación de calquera outro interese particular, ata dos propios pais, a Declaración dos Dereitos do Neno de 1959 afirma que sempre ha de prevalecer “o interese superior do neno”, explicitando na posterior Convención de 1989 que os Estados “respectarán o dereito do neno á liberdade de pensamento, de conciencia e de relixión”, obviamente conculcado cando, sen ter desenvolvida a súa autonomía, vese sometido a un adoctrinamiento relixioso ou de calquera outra natureza.

De acordo cos fins que lle son propios, a Escola ha de educar sen dogmas, en coñecementos científicos e universais, en valores humanistas e cívicos, no respecto aos dereitos humanos, na asunción da diferenza e da diversidade, sobre a base da igualdade en dignidade e dereitos, nos principios éticos e democráticos que son comúns.

Os centros escolares non deben ser, en ningún momento, un lugar de exclusión e discriminación. Nenos e nenas non deben ser separados en función das

crenzas ou conviccións das súas familias. En consecuencia, a relixión, nas súas formas confesionais, debe saír do currículo e do ámbito escolar, co fin de respectar os dereitos de toda a comunidade educativa e para que non se interrompa o normal funcionamento da organización dos centros educativos.

Unha aposta decidida pola Escola Pública, Gratuíta, Democrática e Laica, por parte da sociedade e dos poderes públicos, é unha garantía para avanzar cara a un modelo educativo integral, compensador de desigualdades e que eduque para a convivencia, dentro dun proxecto común de cidadanía, inclusivo e non segregador.

Estes principios, que formaron parte sustantiva da loita pola democracia no noso país, nunca se plasmaron de maneira total nin nas leis educativas nin no funcionamento dos centros escolares, debido á pesada herdanza confesional que ningún goberno quixo reverter. O mantemento de situacións contrarias a unha sociedade cada vez máis secularizada e consciente dos seus dereitos democráticos, vese agravado hoxe día cunha política dirixida a dar maiores satisfaccións aos sectores clericais, empeñados en preservar e ata aumentar os privilexios da Igrexa, incluída a súa ancestral inxerencia nas institucións públicas, que pretende seguir utilizando como espazo aberto ao proselitismo e ao adoutrinamento.

En momentos como os que vivimos, cando se pon en cuestión conquistas democráticas e sociais fai tempo asentadas na conciencia cidadá, é aínda máis necesario, se cabe, facer fronte ás medidas de intimidación, acoso ideolóxico e descarada involución que non deixan de prodigarse. No terreo do ensino, os profundos ataques á Escola Pública e aos recursos imprescindibles para manter a súa calidade, veñen acompañados dunha regresión en todas as condicións que deben prefigurar calquera proxecto educativo democrático. A nova orientación que se quere dar a “Educación para a Cidadanía” é só un exemplo do sesgo reaccionario que pode estenderse ao conxunto do ensino.

Facer abandono do noso compromiso democrático contribuiría a deixar vía libre a novas e maiores agresións. Por iso, é preciso armarse de razóns e non ceder na defensa dos principios que nos constitúen como cidadáns en igualdade de dereitos.

Fraco servizo fan a esa aspiración á igualdade no terreo da educación quen tratan de mesturar a defensa do ensino público coa financiada con fondos públicos (a privada concertada, confesional e discriminadora, orientada ao adoctrinamento dogmático) ou aducen razóns laborais para manter aos catequistas designados polos bispos para impartir relixión nos centros públicos e as subvencións aos centros concertados.

Unha sociedade secularizada e democrática non debe permitir a regresión ao pasado dun Estado confesional católico e, polo tanto, a pervivencia dun ensino sometido ao dogmatismo relixioso. Os poderes públicos non teñen lexitimidade algunha para propiciar a implantación dunhas ou outras opcións relixiosas ou ideolóxicas, polo seu carácter persoal, no espazo común e institucional da Escola. E menos, seguir parapetándose nuns Acordos pactados co Vaticano (a Santa Sé), que anulan dereitos fundamentais como a liberdade de conciencia das persoas, feito máis grave cando se trata de idades temperás.

A reafirmación na nosa loita por unha Escola Pública e Laica, que garanta o dereito universal e igual á educación, no respecto estrito aos principios

democráticos, lévanos a actualizar a campaña desenvolvida ao longo de varios cursos atrás.

En defensa do laicismo no marco escolar e baixo o lema:

¡Relixión fóra da Escola!

Esiximos:

- A derogación dos Acordos coa Santa Sé.
- Que a relixión deixe de formar parte do currículo e do horario lectivo, saíndo da Escola.
- Que ningunha simboloxía relixiosa teña presenza institucional nos centros escolares.
- Que con diñeiro público non se financie o adoutrinamiento relixioso en ningún centro escolar ou que segregue por razón de sexo ou por outra natureza ideolóxica ou social.